

ne ~u fari vian laskon, vi disponas la lulan necesan lempon. ~o. Deziro, ke io estu tuj farata; senpacienca penado atingi celon: *letero skribita kun ~o*; *ŝi sentis ~on edziniĝi k liberigi el la familia almosfero*. ~a. Tre aŭ tro rapida; farita sen matura pripenso aŭ preparo: *~a mango, adiaŭo, konkludo*; *ju pli ~e, des malpli rapide*. ~ema. Rapidea; neniam volanta perdi iom ajn da tempo.

haŝiŝo. Preparaĵo, kun ebrigaĵ k narkotaj ecoj, farita el la supraj folioj k molaj partoj de specio de kanabo (*Cannabis indica*), sekigitaj por fumado aŭ maĉado, en Arabujo aŭ orientaj landoj: ~ano (= ~toksiginto).

haŝŝi (tr). 1 Peni tirante: ~i ŝnuregon, kablon. 2 Tiri al si per ŝnurego (boaton, barĝon sur rivero, kanalo ks): ~anta traktoro; ~ada vojo; la ~istoj ĉe Volgo.

heĝiro. 1 Fugo de Mahometo el Mekko al Medino (15an de Julio 622 post J.-K.). 2 Muzulmana erao, kalkulita ekde tiu dato: *en la 834a jaro de la ~o*. RIM. Por trovi proksimume la jaron y de la kristana erao respondan al la jaro x de la heĝira, oni apliku la formulon: $y = x + 621,54 - 3x$

100

hektografo z. Speco de multobligilo, por reprodukti tekston aŭ desegnon skribitan sur papero per speciala inko, pere de paŭsado sur tavolon el gelateno aŭ mastiko servanta kiel kliŝaĵo. ~1 (tr). Multobligi per tiu procedo. Kp FOTOSTATO, MIMEOGRAFO.

helikoptero (Avi). Flugaparato, kiu ŝvebas k movas sin en la aero pere de rotoro. Kp AŬTOGIRO.

heloto (H). Unu el la ŝtatsklavoj en la antikva Sparto: *la ebria ~o* (ebrigita por averta ekzemplo al la spartaj junuloj).

hemikranio z. Ĝ. Grava doloro, ordinare atakanta nur unu flankon de la kapo, ofte akompanata de vomemo ktp.

hemistiko Ĝ. Ĉiu el la du partoj de verso ĉiuflanke de la cezuro.

hidroplano (Avi). Aeroplano provizita per rimedoj (speciala hulo, flosiloj ktp), por normale ekflugi de sur la akvo k suriĝi sur ĝin.

hidropso z. Ĝ. Akvo plena, ne inflama ŝvelaĵo en histoj, aŭ neinflama eksudaĵo en korpaj kavaĵoj, precipe en abdomeno: ~iga nefrito; ~ulo.

hinduo. Ano de ~ismo. ~ismo. 1 Sinkretisma bramanismo, en kiun eniĝis multaj ne-araj elementoj, k kiu estas nun la ĉefa religio en la Hinda duoninsulo. 2 Socia organizo, responda al tiu religio, k ĉefe karakterizita per la kasto-sistemo.

hipermetropa Ĝ. Nenormala eco de okulo, kiu akre vidas nur je granda distanco, dum, je malgranda distanco, la bildo formigas malantaŭ la retino k restas neklara.

hoj! Interjekcio de maristoj, por alvoki de malproksime: ~! de la kanolo!

holoturlo Ĝ. Genro de efinodermoj, kies unu specio estas mangata sur la insuloj de la suda Pacifiko k en Ĉinujo k rigardata afrodizigaĵo; markolbaso (*Holothuria*).

hordeolo Ĝ. Furunketo, kiu estiĝas ĉe la rando de la palpebro.

hormono. 1 Ĝ. Sekreciaĵo de senduktaj glandoj, kiu pasas en la sangon k havas gravan efikon sur la funkciado de certaj organoj. 2 Ĝ. Analoga substanco, havanta kreskigan efikon sur plantojn, ekz-e biotino.

hororo Ĝ. Sento de teruro miksit kun abomeno k signata de tremego aŭ elstarigo de la hantharoj: *paralizita de ~o*; *la ~oj de la atombombado*. ~a. Kaŭzanta ~on. ~1 (ntr). Eksenti ~on.

hortikulturo Ĝ. Metio pri kultivado de plantoj k arboj, precipe ĝardenaj, plenaere aŭ subvitre.

hot! **hoto!** z. Interjekcio, uzata por antaŭenpeli ĉevalon, forpeli bovon ktp.

hulo (Avi). La ĉefa strukturo k floskorpo de boato aŭ de hidroplano.

humida □. Enhavanta ian kvanton da likvo aŭ da vaporo: ~a aero, herbo; *grado de ~eco*.

hupo. 1 Ĝ. Delikata, elstara tufo el haroj, plumoj ks. 2 Ĝ. = korno 6.

hurio 1 (R) Nigrokula feino, destinita al la plezuro de la savitoj, en la Islama paradizo. 2 (f) Volupte bela virino.